

Nr 158.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tillstånd för officerare vid armén att såsom tjänstår för rätt att åtnjuta pension tillgodoräkna sig viss tjänstetid; given Stockholms slott den 7 mars 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att de officerare vid armén, vilkas utbildning ägt rum enligt bestämmelserna i värnpliktslagen den 17 september 1914, må äga att såsom tjänstår för rätt att åtnjuta pension och fyllnadspension tillgodoräkna sig den tid, varunder de varit värnpliktiga officers- eller reservofficers-aspiranter.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

E. A. Nilson.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
7 mars 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Nilson, yttrade härefter:

»I sammanhang med genomförandet av 1914 års härordning hava de å truppförbandens stater förut upptagna officers- och reservofficers-volontärbeställningarna indragits. Den personal, som undergår utbildning till officer och reservofficer, benämnes numera officers- och reservofficers-aspiranter och är i avlöningshänseende helt och hållet jämnställd med värnpliktiga.

Framställning
av chefen för
fortifikationen.

Under framhållande, att det ej syntes vara fullt klart, från vilken tidpunkt med hänsyn till pensionsrätten tjänstetiden rätteligen skulle räknas för officer, som jämlikt numera gällande bestämmelser börjat sin militära bana icke såsom fast anställd utan såsom värnpliktig, hemställde chefen för fortifikationen uti skrivelse den 14 januari 1918, att erforderliga bestämmelser i förevarande avseende måtte utfärdas.

Uti häröver den 6 februari 1918 avgivet utlåtande anförde chefen för generalstaben, att någon anledning icke syntes föreligga, att de officerare, som börjat sin militära bana såsom värnpliktiga, skulle bliva pensionsberättigade senare än de, som börjat såsom officersaspiranter med fast anställning. För att någon sådan ojämnhet i fråga om tillgodoräkandet av pension ej skulle uppstå, vore det erforderligt, att den förra kategorien officerare finge för erhållande av pension tillgodoräkna sig tiden från sitt inträde i tjänst såsom vapenföra studenter och att bestämmelser härutinnan utfärdades.

Yttrande av
chefen för
generalstaben.

Direktionen över arméns pensionskassa avgav därefter den 13 februari 1918 infordrat utlåtande i ämnet samt anförde därvid följande:

Yttrande av
direktionen
över arméns
pensionskassa.

Genom nya värnpliktslagen hade de för officersrekryteringen å vederbörande truppförbands stater uppförda officersvolontärbeställningarna indragits och officers- och reservofficersaspiranterna under sin utbildningstid likställts med värnpliktiga studenter, i följd varav de vid blivande befordran till officer enligt nu gällande bestämmelser ginge förlustiga rätten till tjänstårsberäkning för den före det i samband med kommanderingen till krigsskolan skeende utnämmandet till furir i visst truppförband liggande tiden.

Då denna befordran till furir i regel infölle först ett eller annat år efter det tjugu års åldern uppnåtts, följde därav, att flertalet av dem, som icke befordrats över kaptensgraden, måste för pensions och fyllnadspensions erhållande kvarstå i tjänst efter det femtio års åldern uppnåtts, enär för dylik förmåns åtnjutande dessutom erfordrades 30 tjänstår. Genom kungörelsen den 17 september 1914 hade de tre s. k. respitåren borttagits, varmed ju avsetts att hindra en löntagares kvarstående i tjänst efter uppnådd för pensions och fyllnadspensions erhållande föreskriven levnadsålder.

För att detta ändamål icke skulle motverkas, syntes det direktionen i likhet med generalstabschefen nödvändigt, att bestämmelser om tjänstårsberäkning härutinnan utfärdades, och föresloge direktionen för sin del, att Kungl. Maj:t måtte förklara, att de officerare, vilkas utbildning ägt rum enligt nya värnpliktslagen, skulle såsom tjänstår för pensions och fyllnadspensions erhållande äga rätt att tillgodoräkna sig den tid, de varit värnpliktiga officers- eller reservofficersaspiranter.

Då med avseende å vad i ärendet anförts intet syntes vara att erinra mot förslaget, att de officerare vid armén, vilkas utbildning ägt rum enligt nya värnpliktslagen, såsom tjänstår för pensions och fyllnadspensions

Yttrande av
statskontoret.

erhållande ägde rätt att tillgodoräkna sig den tid, varunder de varit värnpliktiga officers- eller reservofficersaspiranter, har statskontoret uti infordrat utlåtande av den 7 mars 1918 hemställt om utfärdande av bestämmelser i sådant syfte.

Departements-
chefen.

Att de enligt den nya ordningen utbildade officerarna skulle i fråga om tjänstårsberäkning för pensions erhållande komma att intaga en sämre ställning än officerare av äldre årsklasser, har givetvis icke varit avsett. Då emellertid, enligt vad av den lämnade redogörelsen framgår, tillämpningen av nu gällande bestämmelser i ämnet skulle leda till ett sådant resultat, synes till förekommande härav tillstånd böra meddelas för officerare av förstnämnda kategori att i förevarande avseende såsom tjänstår tillgodoräkna sig den tid, varunder de varit värnpliktiga officers- eller reservofficersaspiranter; och torde riksdagens medgivande härutinnan böra inhämtas.

Jag får alltså hemställa, det tacktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

att de officerare vid armén, vilkas utbildning ägt rum enligt bestämmelserna i värnpliktslagen den 17 september 1914, må äga att såsom tjänstår för rätt att åtnjuta pension och fyllnadspension tillgodoräkna sig den tid, varunder de varit värnpliktiga officers- eller reservofficersaspiranter.»

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

— — — — —

Ur protokollet:

Fritz Dahlborn.